

مقطع تحصیلی: کاردانی ■ کارشناسی □ رشته: عکاسی ترم: 4 سال تحصیلی: 1398-1399

نام درس: کاربرد عکس در گرافیک

نام و نام خانوادگی مدرس: افسانه آتش فروز

آدرس email مدرس: afsane.atashafrooz@gmail.com تلفن همراه مدرس: 09385285756

جزوه درس: کاربرد عکس در گرافیک مربوط به هفته : اول ■ دوم □ سوم □
text: دارد ■ ندارد □ voice: دارد □ ندارد ■
تلفن همراه مدیر گروه : 09382780052
power point: دارد □ ندارد ■

کاربرد عکس در گرافیک

ایده ای که در پشت کامرا ابسکورا (اتاق تاریک) بود، وسیله ای که از سده 4 ق.م. در دوره ارسطو شناخته شده بود، دستمایه ساخت تصویر با فرایند های فتو شیمیایی شد؛ این وسیله اتاق یا جعبه بسته ای است که در یک سمت آن پنجره یا روزنه ای کوچک قرار دارد. شعاع نوری که از این روزنه عبور می کند تصویر شی بیرون اتاق را در سمت مقابل منعکس می نماید. هنرمندان سال ها از این اتاق تاریک به عنوان یک کمک وسیله برای طراحی استفاده می کردند. در حدود سال 1665 نوعی از این دوربین ساخته شد که قابل حمل بود. از آنجا که تنها بخش الحاقی لازم برای ثابت کردن یا دائمی ساختن تصویری که به داخل کامرا ابسکورا می تابید یک ماده حساس به نور و محافظ تصویر بود، تعجب انگیز نیست که چرا مبتکران اولیه عکاسی مبنای آزمایش های خود را بر کامرا ابسکورا نهادند.

عکاسی و پیام رسانی گرافیکی با آغاز نخستین آزمایش ها برای ثبت تصویر طبیعی با دوربین به هم پیوند خورد. ژوزف نیپس فرانسوی که اولین عکس را تهیه کرد، تجاب خود را با جستجوی وسیله ای خودکار برای انتقال طراحی به روی لوح چاپ آغاز کرد.

در سال 1871 جان کالوین ماس، اهل نیویورک یک شیوه حکاکی نوری مطمئن و اقتصادی برای انتقال نمونه اصلی اثر خطی بر روی لوح فلزی چاپ حروفی ابداع کرد. با دوربین کپی برداری که برای ثابت ماندن با طنابی از سقف آویخته بود از اصل تصویر یک فیلم نگاتیو تهیه شد. فیلم نگاتیو نسخه اصلی، طی یک فرایند بسیار مخفیانه، روی یک صفحه فلزی که با امولوسیون حساس پوشیده شده بود، چاپ کنتاکت گردید و سپس آن را با اسید حک کردند. تکمیل تدریجی حکاکی عکاسی، هزینه و زمان تهیه لوح های چاپ را کاهش داد و نتیجه ای بسیار نزدیکتر به اصل کار حاصل شد. فیر مین ژیلوت، شیوه ژیلوتاژ، را برای انتقال تصاویر چاپ هم سطح با روش عکاسی بر لوح های چاپ حروفی درست شانه به شانه ماس ابداع کرد. در سال 1875 پسر وی، چارلز، نخستین کارگاه چاپ را در پاریس تاسیس کرد.

پیش از آنکه امکان چاپ عکس فراهم آید؛ عکاسی به عنوان یک ابزار تحقیقاتی در تکامل تصاویر حکاکی چوبی به کار می رفت. وجه مستند عکاسی کمک رسان تصویر گر در کارگاه وی، در دستیابی به وقایع روزمره

قابل توجه مدرسین محترم: حداقل 4 صفحه در هر هفته برای ارایه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.

بود. طی دهه 1860 و 1870 حکاکی روی چوب که از روی عکس ها طراحی شده بود ، در رسانه های جمعی متداول گردید.

طی همان دهه هایی که مخترعان مشتاق در پی بسط دامنه های فنی ابزار جدید عکسبرداری بودند ، هنرمندان و هنر جویان نیز نیروی بالقوه تصویر سازی آن را کشف کردند. در اولین سال های پیدایش عکاسی فقط کاربرد دوربین برای ثبت تصویر کافی بود تا آن را شیوه ای جادویی در تامین بیشترین نیازها محسوب کنند . اولین تلاش در فتح باب طراحی در عکاسی در سال 1843 صورت گرفت. یک نقاش اسکاتلندی بنام، دیوید اوکتا ویوس هیل ، تصمیم گرفت تصویر 474 کشیش را جاودانه کند. هیل برای نقاشی کردن از آنها به عکس پرتره آن ها جهت منبع اولیه برای طراحی نیازمند بود ؛ بنابراین از دوست عکاسش ، رابرت آدامسون ، کمک گرفت و کار مشترک آنها بسیار مورد مقبولیت واقع شد.

مخترعان قرن 19 از قبیل تالبوت ، مستند پردازانی مانند برادی و شاعران بصری چون ژولیا مارگاریت کامرون ، بر طراحی گرافیک تاثیر جمعی مهمی گذاشتند. با شروع قرن 20 اهمیت عکاسی به عنوان ابزار تکثیر آثار گرافیکی رو به افزایش بود . فنون جدید به سرعت روش های قدیم را عوض می کرد و فنون مربوط به گرافیک و مصور سازی نیز به طرز چشمگیری تغییر کرد.

در سال 1871 جان کالوین ماس ، اهل نیویورک یک شیوه حکاکی نوری مطمئن و اقتصادی برای انتقال نمونه اصلی اثر خطی بر روی لوح فلزی چاپ حروفی ابداع کرد. با دوربین کپی برداری که برای ثابت ماندن با طنابی از سقف آویخته بود از اصل تصویر یک فیلم نگاتیو تهیه شد. فیلم نگاتیو نسخه اصلی ، طی یک فرایند بسیار مخفیانه ، روی یک صفحه فلزی که با امولوسیون حساس پوشیده شده بود ، چاپ کنتاکت گردید و سپس آن را با اسید حک کردند. تکمیل تدریجی حکاکی عکاسی ، هزینه و زمان تهیه لوح های چاپ را کاهش داد و نتیجه ای بسیار نزدیکتر به اصل کار حاصل شد. فیر مین ژیلوت ، شیوه ژیلوتاژ، را برای انتقال تصاویر چاپ هم سطح با روش عکاسی بر لوح های چاپ حروفی درست شان به شان ماس ابداع کرد. در سال 1875 پسر وی ، چارلز، نخستین کارگاه چاپ را در پاریس تاسیس کرد.

طی کمتر از نیم قرن ، عکاسی از لحاظ فنی آنچنان تکامل یافت که توانست بسیار دقیق تر و سریع تر از طراحی و نقاشی ، لحظات آنی و تصاویر فرار را ثبت کند. پس از این ، دوربین عکاسی رقیب نیرومندی برای نقاش طبیعت پرداز گردید و یکی از عللی که هنر نقاشی به راه های جدیدی کشانده شد ، همین اختراع دوربین عکاسی و تکامل فن عکاسی بود. بسیاری از نقاشان نیمه دوم قرن 19 از عکاسی برای آسان کردن کار خود بهره می جستند . آنها نه تنها بوسیله عکاسی ، حرکات را به نحوی دقیق تر تصویر می کردند ، بلکه در

اشیا و پیکرها ی ایستاده نیز جزئیات بیشتری را کشف می کردند. علاوه بر این ، هنر عکاسی در نخستین مراحل تحول خود ، در پی آن بود که هر چه بهتر دستاوردهای نقاشی را بکار بندد. اما رفته رفته عکاسان هنرمندی پیدا شدند که ضمن تجربیات خود ، امکانات متنوع و ویژه عکاسی را کشف کردند و به عکاسی استقلال هنری بخشیدند.

موهولی ناگی ، یکی از معلمین باهاوس ، در رابطه با تجربیات و پژوهش های مربوط به چاپ حروف ، دریافت که می توان تصویر های بصری بسیار جالبی از طریق چاپ نسخه منفی (نگاتیف) و روی هم نهادن تصاویر و کج و معوج کردن شکل ها بدست آورد. پس از تجربیات او ، گرایش هایی بسوی عکاسی تجریدی بمنصه ظهور رسید. دستاوردهای حاصله از این تجربیات ، زمینه استفاده از عکاسی در هنر گرافیک را غنی تر کردند. در کار هنرمندان گرافیک ، عکاسی آنچنان موثر واقع شده است که آنان ترجیح می دهند همواره موضوعات خود را از طریق عکاسی بیافرینند ، از این رو رفته رفته عکاسی جای طراحی و نقاشی را در پوستر ها و آگهی ها و غیره اشغال کرده است.

نقش عکاسی همچون ابزار پیام رسانی گرافیکی توسط "هربرت ماتر"، عکاس و طراح سوئسی گسترده شد. ماتر زمانی که در پاریس نزد فرنان لژه نقاشی می آموخت به عکاسی و طراحی علاقه مند شد . اوایل دهه 1930 به عنوان عکاس و طراح حروف نگاری با حروف سازی "دبرنی" و "پینات" کار می کرد و دستیار کاساندر در پوستر سازی بود. ماتر در 25 سالگی به زادگاه خود بازگشت و در دفتر جهان گردی ملی سوئیس کار طراحی پوستر را آغاز نمود. ماتر همچون موهولی ناگی شیوه های تازه جنبش مدرن را در سازمان بندی بصری و فناوریهای کلاژ و مونتاژ کاملا دریافت و این ادراک را در عکاسی و طراحی گرافیک بکار بست. پوستر های دهه 1930 او با استفاده از مونتاژ ، تغییرات خلاق در اندازه و تلفیق موثر حروف نگاری و تصویر ساخته شد . تصاویر عکاسی به نماد های تصویری خارج از روابط معمولشان بدل گردید و در نسبتی جدید ترکیب شد. والتر هردگ ، اهل زوریخ سوئیس ، طی دهه 1930 یکی دیگر از مبتکران کاربرد عکاسی در طراحی گرافیک بود. هردگ در موضوع های تبلیغاتی برای مجتمع های اسکی سوئیس با انتخاب و برش تصاویر عکاسی به سر زندگی طراحی دست یافت. او با استفاده مستمر نماد خورشید خلاصه شده و نشانه حرفی توانست وحدتی گرافیکی خلق کند.

کاربرد عکاسی در گرافیک - عکاسی صنعتی و عکاسی تبلیغاتی

عکاسی و گرافیک هم پا و نزدیک به یکصد سال ، با تکنولوژی دوره خود رشد نموده اند و در همین یک قرن که گذشته تغییرات شگرفی را به خود دیده اند . این دو در کل مستقل از یکدیگرند، ولی متاثر از یکدیگر

میباشند ، به نوعی ارتباطات محکمی بین این دو مفهوم وجود دارد . وجوه اشتراک فراوانی یافته‌اند و البته تشابه اصلی آن‌ها در تکثیرپذیری‌شان نهفته است. اما مقوله عکاسی و گرافیک در کشورمان ایران با فاصله زمانی مختصری بعد از اروپا شروع شد. هم‌سویی و هم‌پایی آن‌ها از آغاز تبلیغات تجاری در مطبوعات شکل گرفت و ناگزیر با تکنیکهای چاپ هم‌زمان خود ظهور کرد.

بنا بر باور همیشگی انسان از تصویر و عکس ، استفاده از آن در تولیدات گرافیک تبلیغاتی، رشد مینماید. یک طراح حرفه ای گرافیک ایده ها و تصاویر را به منظور بهره گیری تبلیغاتی و هنری پخته میکند . نمی تواند تنها به نقش های ثبت شده بسنده نماید ، بلکه عکس جزء جدایی ناپذیر آن تبلیغات میباشد. البته، این امکان وجود دارد که از عکس به صورت مستقیم استفاده نشود اما نمود و تاثیر آن، در بیشتر موارد، مشاهده میگردد. در کنار نقاشان تبلیغاتی که بعدها نامشان به گرافیک تبدیل شد.

نقش عکاسی در طراحی گرافیک

عکاسان تبلیغاتی شروع به کار می کنند و نتیجه این همکاری در انتها تولید محصولات فرهنگی و تبلیغات موثر خواهد بود. امروزه در جهان ارتباطات تصویری پوستر جایگاه ویژه‌ای را به خود اختصاص داده است. بیان تصویری پوستر در نوع خود بهترین و رساترین پیام‌ها را در زمانی اندک، به مخاطبین خود منتقل مینماید. شاید هیچ وسیله‌ای نتواند در چنین زمان کوتاهی مفصلترین مطالب را به این زیبایی منتقل نماید. عکاسی به منظور طراحی پوستر و طراحی بیلبوردها و بنرها کاربردهای بسیاری دارد و همچنین از این عنصر در طراحی انواع کاتالوگ و بروشور نیز استفاده میشود. مصورسازی در پوستر، هنری است که با به کار بردن از امکانات مختلف از روشهای گوناگون و از قوانین جدید به منظور بیان مفاهیم، سود می‌جوید.

بهترین پوسترها، پوسترهایی هستند که در آن‌ها سه کیفیت محتوا، ارزش هنری، و کیفیت‌های تبلیغاتی را به طور هم‌زمان بتوان دید. برای مثال پوسترها باید در ازدحام و عوامل بصری شهری خودنمایی کنند، یا این که در برخورد با عابر شتابان موفق باشند و یا به علت فرصت اندکی که در ابلاغ پیام خود دارند، می‌باید تأثیر سریع داشته و از وضوح و روشنی در تصویر برخوردار باشند.

توجه به این خصوصیات و کارکردها، چگونگی انتخاب و نحوه بکارگیری از امکانات گوناگون عناصر و ابزار و تکنیک‌ها را مشخص می‌نماید. کاربرد عکاسی در گرافیک به حدی است که لازمه تبلیغات موثر تحقق تصاویری جذاب از محصولات باشد.

پروژه عملی: دانشجویان عزیز پروژه اول شما در این درس طراحی پوستر است؛ پوستر تبلیغاتی برای یک محصول غذایی

محصولات غذایی مثل انواع لبنیات، شیرینی جات، انواع نوشیدنیها و غلات و...
برای انجام این پروژه ابتدا محصول را انتخاب کرده و سپس چیدمانی از آن محصول انتخاب نمایید و عکاسی کنید. تعداد عکس ها حداقل 20 عکس با کیفیت با رعایت ترکیب بندی مناسب، نور مناسب و رنگبندی.
چند نمونه از پوسترهای تبلیغاتی مواد غذایی:

قابل توجه مدرسین محترم : حداقل 4 صفحه در هر هفته برای ارایه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.

قابل توجه مدرسین محترم : حداقل 4 صفحه در هر هفته برای ارایه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.

قابل توجه مدرسین محترم: حداقل 4 صفحه در هر هفته برای ارائه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.